

WAT ZIJN AANDELEN?

Ondernemers hebben geld nodig om een bedrijf op te starten en te laten groeien. Daarvoor kunnen ze zelf investeren of een lening bij een bank aangaan. Maar ondernemers kunnen ook rechtstreeks een beroep doen op spaarders en beleggers door aandelen uit te geven. Spaarders die aandelen kopen in een bedrijf helpen het zo om nieuwe producten te ontwikkelen of nieuwe markten te verkennen.

Een belegger die een aandeel koopt, wordt als **aandeelhouder** voor een stukje mede-eigenaar van het bedrijf. Een aandeelhouder is dus bereid om risico te lopen. Hij heeft recht op een deel van de winst van het bedrijf als het goed gaat en hij zal ook delen in het eventuele verlies van het bedrijf als het wat minder gaat omdat de waarde van het aandeel dan meestal daalt. In het slechtste geval wordt de waarde zelfs tot nul herleid (bv. bij faillissement).

Als mede-eigenaar van een bedrijf krijgt u een aantal rechten. U hebt recht op:

- Een aandeel in de eventuele jaarlijks uitgekeerde winst: het dividend.
- Een deel van het vermogen als de onderneming ophoudt te bestaan.
- Stemrecht op de algemene vergadering en informatie over de onderneming waarin u belegt.

Als u een aandeel van een bedrijf koopt, hebt u recht op een jaarlijks **dividend**. Om dit dividend te ontvangen moeten twee voorwaarden vervuld zijn. Ten eerste moet het bedrijf winst maken of reserves hebben opgebouwd en ten tweede moet de algemene vergadering beslissen om een deel van de winst uit te keren aan de aandeelhouders. Is een van deze twee voorwaarden niet voldaan? Dan krijgt u geen dividend.

U kunt aandelen kopen wanneer het bedrijf beslist om kapitaal op te halen bij het grote publiek. Dan worden er nieuwe aandelen gecreëerd. Maar doorgaans worden aandelen op de beurs gekocht en verkocht. Dat is een markt waar kopers en verkopers van aandelen elkaar vinden. Aandelen die op de beurs worden verhandeld zijn beursgenoteerde aandelen.

De **beurskoers** geeft de prijs van een aandeel weer. Tegen deze prijs kunnen aandelen op de beurs gekocht en verkocht worden. De beurskoers is in theorie een compromis tussen de verwachte

opbrengst en de interne en externe risico's die aan het aandeel verbonden zijn. De vraag naar en het aanbod van een aandeel wordt immers ook beïnvloed door de risico's waaraan het op dat ogenblik bloot staat. Daardoor schommelt de koers niet alleen van dag tot dag, maar meestal ook binnen eenzelfde dag.

Als u op de beurs aandelen koopt en verkoopt, kunt u naast een dividend ook nog een **meerwaarde** krijgen. In het geval u een aandeel verkoopt aan een hogere prijs dan de prijs waartegen u het in het verleden kocht, boekt u een meerwaarde. Als u minder krijgt dan het bedrag dat u voor het aandeel betaalde, boekt u een **minwaarde**.

Kenmerken

Uitgevende vennootschap: dit is het bedrijf dat kapitaal ophaalt door aandelen uit te geven.

Dividend: pas als de algemene vergadering van het bedrijf beslist om een deel van de winst of de opgebouwde reserves aan de aandeelhouders uit te keren, ontvangt u een dividend van het aandeel waarin u belegt. U hebt dus geen zekerheid dat u jaarlijks een dividend zal ontvangen.

Sommige bedrijven geven de aandeelhouders een **keuzedividend**. Dan hebt u de keuze uw dividend te laten uitbetalen in geld of met uw dividend nieuwe aandelen aan te kopen. Deze keuze is niet altijd evident. Kiezen voor een uitbetaling in geld is aangewezen indien u gaat voor zekerheid, als de aandelenpositie al een vrij groot deel van uw portefeuille uitmaakt of als het aandeel duur is. In de andere gevallen kunt u opteren voor het dividend in aandelen omdat er in sommige gevallen een fiscaal voordeel (= geen roerende voorheffing) aan verbonden is.

Meerwaarde: de prijs die u in het verleden voor een aandeel betaalde, kan hoger of lager liggen dan de huidige marktprijs. Als u uw aandeel op de beurs verkoopt, zal u afhankelijk van de marktomstandigheden winst (= meerwaarde) of verlies (= minwaarde) maken.

Looptijd: aandelen hebben in tegenstelling tot bijvoorbeeld obligaties geen vaste looptijd. U krijgt (een deel) van uw belegde kapitaal terug wanneer u uw aandeel op de beurs verkoopt. Houd er wel rekening mee dat de beleggingshorizon vrij lang is.

Munt: een aandeel kan op de beurs in een vreemde munt noteren.

Informatie: u kunt online informatie vinden over het bedrijf waarin u belegt. Zo kunt u meestal het jaarverslag, de verslagen van de algemene vergadering etc. terugvinden. Wenst u meer informatie dan moet u dit opvragen.

Risico's

Wisselkoersrisico: een aandeel dat in een vreemde munt op de beurs noteert, houdt een wisselkoersrisico in ten opzichte van de euro. Telkens als u een aandeel aan- of verkoopt, worden uw euro's naar de vreemde munt omgezet (of terug). Het bedrag in euro dat u bij verkoop ontvangt, kan door de wisselkoers lager of hoger uitvallen dan het bedrag dat u oorspronkelijk belegt hebt.

Liquiditeitsrisico: de liquiditeit van een aandeel geeft weer of het op de markt gemakkelijk of moeilijk te kopen of verkopen is. Liquide aandelen zijn makkelijk te (ver)kopen. Niet liquide aandelen zijn moeilijk of niet (ver)koopbaar. Dit risico hangt grotendeels af van het aandeel in kwestie.

Kapitaalrisico: Als een bedrijf in moeilijkheden verkeert, kan de waarde van het aandeel op de beurs fors dalen. In het extreme geval van een faillissement, wordt u pas na de schuldeisers terugbetaald. De kans dat u dan nog iets zal ontvangen is vrijwel onbestaande. De koers van een aandeel anticipeert vaak op mogelijke problemen. Zelfs zonder faillissement, kan de waarde van het aandeel toch al tot nagenoeg nul dalen. Informeer u dus goed voordat u in een aandeel belegt en geef daarbij de voorkeur aan aandelen van bedrijven die u kent.

Renterisico: de evolutie van de rentevoeten kan een onrechtstreekse invloed hebben op de aandelenmarkten. Als de rente stijgt, is het voor bedrijven duurder om te lenen en heeft de onderneming dus hogere kosten.

Risico op koersvolatiliteit: de koers van een aandeel schommelt. Dat noemt men volatiliteit. De volatiliteit van een aandeel hangt sterk af van de kwaliteit van het bedrijf, zijn activiteit, de resultaten en het algemeen beursklimaat. Als een aandeel volatiel is, schommelt het erg sterk en kunt u zowel veel winst maken als veel verlies lijden.

Rendementsrisico: bij aandelen vertegenwoordigt dit het risico op het niet ontvangen van dividenden. Dit risico is evident omdat het dividend een variabele inkomst is. Een onderneming kan trouwens bepaalde jaren om diverse redenen besluiten om geen dividend uit te keren.

Kosten en belastingen

Wanneer u aandelen koopt of verkoopt, houdt u best rekening met de kosten en belastingen die u moet betalen. Deze beïnvloeden immers het rendement van uw aandeel.

KOSTEN

Transactiekosten: vergoeding voor de tussenkomst van de bank bij verrichtingen op secundaire markt (aandelen en obligaties).

Wisselkosten: kosten van de wisselverrichting, verschuldigd op transacties in deviezen met afrekening in euro.

Bewaarloon: kosten die de bank aanreken voor het bewaren van effecten op een effectenrekening.

BELASTINGEN

Taks op beursverrichtingen (TOB): de beurstaks of taks op beursverrichtingen (TOB) is een belasting die verschuldigd is wanneer u bepaalde verrichtingen doet, zoals aankopen en verkopen, op bepaalde reeds uitgegeven financiële instrumenten (aandelen, fondsen, obligaties, ...). Bij de inschrijving op een uitgifte van nieuwe effecten betaalt u dus geen beurstaks.

Roerende voorheffing op de intresten/dividenden: de bank of de onderneming die u intresten of dividenden betaalt, stort de roerende voorheffing door aan de fiscus. U ontvangt dus de netto bedragen: zijnde de (bruto) intresten of dividenden verminderd met de eventuele buitenlandse bronheffing en de ingehouden roerende voorheffing. Die roerende voorheffing is bevrijdend: u moet hierop geen andere belasting meer betalen, waardoor u deze niet moet (wel mag) vermelden op uw aangifte in de personenbelasting.

Meer weten over aandelen?

Ga naar www.wikifin.be of lees onze *Informatiebrochure financiële instrumenten* op onze website www.bnpparibasfortis.be. Bepaalde passages uit deze kennisfiche werden overgenomen van de site www.wikifin.be.

Gedrukt op 100% gerecycleerd papier.

BNP PARIBAS
FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering